

AMERIKANSKI SLOVENEK

Ervi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891. Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljka in dnevoev po praznikih.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America. Established 1891. Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in sprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: Canal 0092.

Table with subscription rates: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za Chicago, Kanado in Evropo 6.00, Za celo leto 8.00.

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu znači, da kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Verska strpnost.

Naši brezverci vedno pišejo o fanatizmu ali prenapeti zaigranosti katoličanov. Vpijejo, da se v katoliških šolah vzgaja enostransko, versko nestrpnost. Kriče, da se vcepilja sovraštvo do drugih, da se goji verska nestrpnost. Radi bi, da bi se zatlje vse katoliške šole.

A kdo je najbolj nestrpen, kdo najbolj oznanja sovraštvo? Svobodomiselnost časopisje samo najbolj kali verski mir, ima najmanj spoštovanja pred vero. Kdo pa vedno brizga blato na katoliško cerkev in njene oblasti, kdo pa smeši njene obrede, kdo pa hujsaka proti katolicizmu bolj kakor naš svobodomiselnost časopisje.

Slovinci smo bili vedno zvesti veri svojih očetov. O tej globoki katoliški vernosti pričajo neštete cerkve po naših lepih hribih, nešteta znamenja ob potih, lepe cerkve po vaseh in trgih, priča sleherna res slovenska hiša doma na Slovenskem. To vero hočemo tudi ohraniti zase in jo ohraniti tudi bodočemu rodu tudi tukaj v tujini.

VELIKO POSLOPJE V NEW YORKU UNICIL OGENJ.

Irena je bolana, ima pljučnico, njeno stanje je kritično. Pohištvo in slike, kakor tudi dragocene preproge v vrednosti Tryon Hall, poslopje, ki je cenjeno na \$2,000,000 je ogenj popolnoma uničil.

ZGODBA O NEVIDNEM ČLOVEKU.

Marvel. "Samo za trenutek me poslušajte!" je povedal glas presunljivo, tresoč se od zaдушene jeze. "No —" je rekel Tomaž Marvel in čudom občutil, kako se mu je zagrebel prst v sukno na prsni.

BOLEZNI IN SMRTNA KOSA NA IRON RANGE.

Tukaj pri nas je dne 13. februarja preminul nagle in neprevidene smrti John Marsa, oče šestih otrok. Šel je od doma po svojih opravkih, a nazaj se ni več vrnil živ. Ko je šel mož po mestu, je padel in na mestu umrl. Pokojni je bil naš rojak. Zapušča žalujočo ženo in šest otrok in več sorodnikov.

Druga žrtev neizprosne smrti je bil rojak Franc Zvonc, ki je te dni preminul po šest tednov dolgi in mučni bolezni. Prejel je večkrat pred smrtjo sv. zakramente in je tako umrl lepe smrti. Umrl je dne 20. februarja. Pogreb se je vršil dne 23. februarja s sv. mašo ob 9. uri, katerega se je udeležilo veliko število njegovih sorodnikov in prijateljev in znancev.

Naš rojak Leo Kukar, trgovec z železnico, se nahaja že nekaj dni v bolnišnici na Elyu. Boli ga roka. Želimo mu skorajšnega zdravlja. Dalje se nahaja v bolnišnici tudi rojakinja Angela Pregled, ki je bila operirana. Tudi tej blagi ženi želimo, da okreva čimprej in se povrne na svoj dom!

KAJ IN KDO SO PROSVETNI DOPISNIKI?

Pred časom sem tukaj povedal, da se ne bom več prepiral z našimi verskimi nasprotniki in fanatiki sploh, pa ker vidim, da se nobeden ne oglasi, si ne morem kaj, da ne bi malo odgovoril rojaku Tony Svet iz Kenmore, Ohio.

Ako pa gremo in pogledamo bolj natanko te naše "izobrazbenke" in "naprednjake," pa jih bomo našli v jamah s krampom, v tovarnah pri strojih, kjer garajo in se potijo skupaj vred z "nazadnjaki."

Prijatelji! Čemu ne porabite vaše izobrazbe? Amerika vedno potrebuje izobraženih ljudi, bodisi kot strokovno izobraženih, po pisarnah, pri tehniških napravah in kot edukaterje. Čemu potem z vašo "izobrazbo" se poniževati na stopnjo "nazadnjakov" ter z njimi vred opravljati navadna in težka dela?

Lahko, bi še mnogo pisal o delu kristijanov tukaj. Tone pa pravi, da so ljudje, ki verujejo v Boga, na poti vsakemu napredku! Ako vzamemo mero po mišljenju in sklepanju rojaka Toneta Svet, potem je Amerika zelo, zelo nazadnjaška in zelo nevedna in čudim se, da je kak Svet sploh prišel sem in čudim se, da jo takoj ne odkurkam v Rusijo. Se še vidimo.

40-URNA POBOŽNOST IN DRUGE NOVICE IZ CHISHOLMA.

V petek dopoldne, 5. marca, je tukaj umrla Miss Rose Medved v najlepši deželški dobi, v starosti 21 let. Pogreb je bil v ponedeljek 8. marca ob 9. uri dopoldne iz cerkve sv. Jožefa. Pokojna je bila hči v obče znane družine Frank Medved. Pribzede družini naše sožalje, pokojni pa večni mir in pokoj!

može v tej dobi? Dvomim. Da ne bo kakoga dvoma, naj navedem tukaj malo imen nekaterih teh mož, ako pa se hoče o njih delu Tone še bolj natančno poučiti, naj pride k meni in jaz mu rade volje pojasnim in jaz mu rade volje pojasnim. Kdo so bili ti-le: Dante, Petrarca, Chaucer, Erasmus, Ariosto, Sir Thomas Moore, Copernicus, Columbus, Spencer, Cervantes, Shakespeare, Bacon, Galileo, Kepler, Harvey, Descartes, Milton, Pascal, Locke, Newton, Leibnitz, Swift, Johnson, Burke, Cuvier, Pasteur? Ti vsi so bili verni ljudje iz novejših dobe. Nočem biti krivičen in enostranski in zato naj navedem tudi nekaj tacihi, ki so bili neverni in nasprotniki vere kot: Spinoza, Voltaire, Rousseau, Hume, Kant, Gibbon, Goethe itd., vendar pa, ako primerjamo prve in druge po številu, bomo našli, da je bilo med vernimi zelo večje število učenjakov kot pa med nevernimi.

Kruta smrt, ki čezdalej bolj pogosto stega svoji koščeni roki po naših slovenskih naselbinah, po naših prvaki in pijonirjih, je te dni pretrgala nit življenja dobropoznanemu našemu rojaku Andreju Horvatinu v starosti 65 let. Dne 28. februarja je šel še k maši, po južini ga je za zgrabila srčna bolezen, in je zadet najbrže od kapi preminul v kratkem času. Pokojni je prišel v to deželo leta 1894. Leto pozneje se je poročil z Johano Devjak, katena je bila dobra žena in mu je umrla leta 1911. Zapuščala tri hčere, ki so Mrs. Marinčič, Mrs. Serca, omožene, in eno še neomoženo, Frances Horvatin. Pokojni je bil zvest faran slovenske cerkve sv. Jožefa. Pogreb se je vršil v sredo ob veliki udeležbi njegovih sorodnikov in prijateljev iz hiše žalosti v cerkev sv. Jožefa in odtam na pokopališče sv. Jožefa. Pokojniku večni mir in pokoj, ostalim sorodnikom pa naše sožalje!

Miss Jennie Javornik se je te dni vrnila iz bolnišnice, kjer je prestala uspešno operacijo na slepiču.

Mrs. F. Petrič je bila te dni operirana tudi na slepiču. Operacija je prestala in stanje se ji obrača na boljše.

Poleg tega nas pa poseti od časa do časa gospa Štokljka. Topot se je ustavila pri družini William Planišek in jim je pustila za spomin brhko hčerko. Mati in otrok sta zdrava. Pozdrav!

SKESANI GREŠNIKI.

V Londonu objavijo vsako leto uradni seznam denarja, ki so ga prejeli tekom leta od neimenovanih oseb, ki so zagrešile kako slabo dejanje in ki se pozneje tega kesajo. Med temi slučajji je mnogo prav smešnih, kot nam dokazujejo sledeči vzgledi:

Neka gospa je vpsolala par penijev, češ, da je nekoč na cestni železnici povedala stavost svojega otroka za nižjo kot je bila v resnici, in je zato plačala zanj samo polovično ceno. — Nekdo drugi je vrnil funt šterlingov, ker ni med godbo v parku nikoli plačal svojega sedeža. — Toda višek pa je dosegel neki "pošteni trgovec," ki je vrnil 1000 funtov iz hvaležnosti, ker ga oblasti skozi celih trideset let niso zasledile, da je v svoji trgovini uprabljaj lažljivo tehtnico.

nika. Ker ni imel protikandidata, je bil izvoljen brez vsake opozicije. Rojak Anton Stupica je siromak, ker je popolnoma slep. Vid je izgubil pred več leti v rudniku, ko je eksplodiral naboj.

RAZNE VESTI IZ FOREST CITY.

Forest City, Pa. Kruta smrt, ki čezdalej bolj pogosto stega svoji koščeni roki po naših slovenskih naselbinah, po naših prvaki in pijonirjih, je te dni pretrgala nit življenja dobropoznanemu našemu rojaku Andreju Horvatinu v starosti 65 let. Dne 28. februarja je šel še k maši, po južini ga je za zgrabila srčna bolezen, in je zadet najbrže od kapi preminul v kratkem času. Pokojni je prišel v to deželo leta 1894. Leto pozneje se je poročil z Johano Devjak, katena je bila dobra žena in mu je umrla leta 1911. Zapuščala tri hčere, ki so Mrs. Marinčič, Mrs. Serca, omožene, in eno še neomoženo, Frances Horvatin. Pokojni je bil zvest faran slovenske cerkve sv. Jožefa. Pogreb se je vršil v sredo ob veliki udeležbi njegovih sorodnikov in prijateljev iz hiše žalosti v cerkev sv. Jožefa in odtam na pokopališče sv. Jožefa. Pokojniku večni mir in pokoj, ostalim sorodnikom pa naše sožalje!

Miss Jennie Javornik se je te dni vrnila iz bolnišnice, kjer je prestala uspešno operacijo na slepiču.

Mrs. F. Petrič je bila te dni operirana tudi na slepiču. Operacija je prestala in stanje se ji obrača na boljše.

Poleg tega nas pa poseti od časa do časa gospa Štokljka. Topot se je ustavila pri družini William Planišek in jim je pustila za spomin brhko hčerko. Mati in otrok sta zdrava. Pozdrav!

SKESANI GREŠNIKI.

V Londonu objavijo vsako leto uradni seznam denarja, ki so ga prejeli tekom leta od neimenovanih oseb, ki so zagrešile kako slabo dejanje in ki se pozneje tega kesajo. Med temi slučajji je mnogo prav smešnih, kot nam dokazujejo sledeči vzgledi:

Neka gospa je vpsolala par penijev, češ, da je nekoč na cestni železnici povedala stavost svojega otroka za nižjo kot je bila v resnici, in je zato plačala zanj samo polovično ceno. — Nekdo drugi je vrnil funt šterlingov, ker ni med godbo v parku nikoli plačal svojega sedeža. — Toda višek pa je dosegel neki "pošteni trgovec," ki je vrnil 1000 funtov iz hvaležnosti, ker ga oblasti skozi celih trideset let niso zasledile, da je v svoji trgovini uprabljaj lažljivo tehtnico.

V Franciji je zopet vladala kriza. V treh mesecih so medda imeli kar tri finančne ministre. Francijo tlačijo silni davki. Poslužili so se že na skrajnejših sredstev, da bi osnovali višje dohodkov, pa niti gre in ne gre. Vlade podaja ena za drugo svoje demisijske država pa leze v vedno večjo močvirje.

Ekonom Caillaux je pred dne dni pred ves svet s svojimi javo, ki jo je objavil v "English Review." Mož posega daleč nazaj v zgodovino in dokazuje, da bo Evropa plačala svoj delno edino potov trgovske konkurence, da bodo evropski narodi prodajali svoje izdelke po nižji ceno kot Amerika. Tem je seveda neizogibna svetovska vojska med narodi državami. Tem pa bodo sledile razne krize sedaj tu, sedaj tam itd. O tej prihajajoči svetovski konkurenci na svetnem trgu smo svoječasno že pisali. Je neizogibna. V svetovni ni nobena država toliko finančno trpela kot je bila Francija. Gigantni naval Tonov so vzdržavali od začeti do konca. Anglija je prisla na pomoč, češ čas tudi Ameriki, a vse to je drago stalo Franciji. Francija je zadolžena za nobena druga država na svetu. Edino upanje ima, da do odškodnino od Nemčije. To upanje je pa vsled neprestanih političnih manevrov in zakulisnih kombinacij med nemi zavezniki in premaganec precej na tehtnici. Obenem mučič Francijo nova sedaj vojna v njenih kolonijah. Drusi in Rifi. Z ozirom na to, je Francija v skrajno nezem finančne mpoložaju. nak bo, kdor jo bo potegnjal tega neprijetnega položaja.

Urednik "Del. Slovencev"

kdorkoli je že, zelo slabo razmere in politične okoliščine v katerih žive ameriški delavci. Kar je n. pr. razpravljaj o njih glede našega članka "Antracitnem dogovoru." Kar je n. pr. razpravljaj o njih glede našega članka "Antracitnem dogovoru." Kar je n. pr. razpravljaj o njih glede našega članka "Antracitnem dogovoru."

"To je vse, — neviden sem! To morate nazumeti, pa bo dobro!" "Ni težko videti, da ste nevidni. Zato ni treba, da ste tako nepotrepljivi, gospod! Torej —. Rozložite mi, prosim, — kako ste se skrili!" "Neviden sem, to je vse. In tole vam hočem povedati —." "Ampak kje pa ste?" je prekinil Marvel breztelesni glas. "Tule — štiri metre od vas!" "Oh — kaj še! Saj nisem slep! Kmalu bode te trditi, da ste goli zrak! Nisem eden izmed tistih neumnih postopačev —." "Da, jaz sem goli zrak. Saj vidite skozi mene!" "Kaj —? Ali nimate telesa —? Ste samo glas in beseda —? Kaj —?" "Človek sem kakor vi! Jesti, piti potrebujem in obleko tudi. Ampak moje telo je nevidno. Razumete —! Nevidno! Enostavno nevidno!" "Kaj —? Pravi človek da ste —?" "Pravi, resnični človek!" "Podajte mi roko, ako ste zares človek! Stvar bi ne bila takole čisto nepojmljiva, ako —."

JUBILEJNE NAGRADE ZA NOVE NAROČNIKE

- ZA POLLET-NEGA**
1. Kip Male Cvetke sv. Terezije, Marije ali Jezusa, (Vrednost 75c.)
  2. En zavoj pisemskega papirja. (Vrednost 80c.)
  3. Molitvenik za ameriške Slovence. (Vred. 75c.)

- ZA 1**
1. Zlati rožni venec. (Vrednost \$1.50.)
  2. Slov. ali angl. molitvenik z zlato obr. (Vred. \$1.50.)
  3. "Flash light"—električna luč, slika št. 1 (Vred. \$1.75)

- ZA 2**
1. Domače brivsko orodje, slika št. 2 (Vrednost \$3.80)
  2. Zlata verižica, slika št. 2. (Vrednost \$4.00.)
  3. Zavoj pisemskega papirja s tiskanim naslovom in imenom dotičnika, ki pošlje naročnike. (Vred. \$3.75.)

- ZA 3**
1. Pozlačen križ, slika št. 3. Vrednost \$5.00.)
  2. Lep "Fountain pen" pero. (Vrednost \$5.00.)
  3. Kip 21 inčev visok kateregakoli svetnika. (Vr. \$5.00.)

- ZA 4**
1. Krasni album za slike z zlat. okovi, sl. 4. (Vr. \$7.50.)
  2. Knjiga "Slovenska Kuharica."
  3. "Pearls Bed" — nakitna ovrtnica. (Vrednost \$7.00.)

- ZA 5**
1. Elektr. likalnik (peglačen), slika št. 5. (Vred. \$7.90.)
  2. Roger's Nickel-Silver Set, namizni sestav. (Vr. \$8.00.)
  3. Kodak, aparat za fotograf., slika št. 5. (Vred. \$8.50.)

- ZA 7**
1. Oprema, ki se rabi pri previdenju bolnikov, slika št. 7. (Vrednost \$10.50.)
  2. Vojaški daljnogled, slika št. 7. (Vrednost \$11.50.)

- ZA 10**
1. Krasna ura za parlor, slika št. 10. (Vrednost \$15.00.)
  2. Krasna ženska ročna torbica, sl. št. 10. (Vred. 15.50.)

- ZA 15**
1. Porcelanasta namizna garnitura, vsebujoča 50 komadov skodelic, krožnikov itd., sl. št. 15. (Vred. \$20.00.)
  2. Namizna električna luč, slika št. 15. (Vred. \$21.00.)

- ZA 20**
1. "Silver Set" — namizni srebrni sestav žlic, vilic in nožev, slika št. 20. (Vrednost \$29.00.)
  2. Zlata ženska zapestna ura, sl. št. 20. (Vred. \$30.00.)

- ZA 30**
1. "Bicycle Century"—kolo, slika št. 30. (Vred. \$39.00.)
  2. Pisalna miza za društvene tajnike ali trgovce, sl. št. 30. (Vrednost \$41.00.)

- ZA 40**
1. Šivalni stroj, slika št. 40. (Vrednost \$65.00.)
  2. Pralni stroj, slika št. 40. (Vrednost \$64.00.)
  3. "Oliver" pisalni stroj, slika št. 40. (Vrednost \$60.00.)

- ZA 50**
1. Fonograf, slika št. 50. (Vrednost \$92.00.)
  2. Demantni prstan, slika št. 50. (Vrednost \$90.00.)

DVA polletna nova naročnika štejeta za enega. Zato, kdor dobi nekaj letoletnih in nekaj polletnih, se šteje dva polletna za enega letoletnega naročnika.

PRIPOMBE: PRI VSAKEM DOLOČENEM ŠTEVILU NOVIH NAROČNIKOV JE DANO NA IZBERO VEČ NAGRAD. RAZUME SE, DA AGITATOR DOBI LE ENO, KATERO SI PAČ SAM IZBERE IZMED NAVEDENIH.

Pojasnila in pravila

Naš list "Amerikanski Slovencek" obhaja leto svoj 35letni jubilej, katerega želimo posebno proslaviti. Praznovali ga bomo dva meseca. Poleg drugih zanimivosti bomo v tem času priredili tudi veliko kampanjo za nove naročnike, ki bo trajala od 1. februarja do 30. marca 1926.

"Amerikanski Slovencek" je starosta med slovenskimi listi v Ameriki in katoliški list, zato smo tem bolj ponosni nanj. Kot tak pa tudi zasluži, da se v tem letu strne vsa katoliška slovenska Amerika in mu da primerno priznanje za njegovo 35letno delovanje med nami. Najbolj pa mu izkažemo hvaležnost s tem, da mu damo primeren dar v obliki novih naročnikov. Vzemimo jubilejno številko 35 in pristavimo še dve ničli, kar da 3500 novih naročnikov. Gotovo ni preveč. Pokažimo, kaj se da doseči. S tem mu bomo izrekli najizdatnejšo zaupnico in čestitko in s tem ga bomo naredili tudi v popolni dnevnik, kar je želja vseh dobro mislečih katoliških Slovencev v Ameriki; to je smoter, katerega si je "Amerikanski Slovencek" postavil in res bi bilo lepo, če bi ga dosegel v svojem jubilejnim letu.

Zato apeliramo na vse slovenske duhovnike, na društva, delničarje, naše zastopnike in naročnike, da vsak po svoji moči stori nekaj za "Amerikanskega Slovencek" v času kampanje in jubilejnega slavja ter našemu priljubljenemu, častljivemu prvaku pošlje toliko novih naročnikov, kolikor pač največ more. Upamo, da ne bo niti enega čitatelja in naročnika, ki bi ne izrekel svoje čestitke "Amer. Slovenceku" in mu poslal svoj dar v obliki novih naročnikov; če pa tega nikakor ni mogoče, pa da mu pošlje vsaj svojo naročnino za naprej.

"Amerikanski Slovencek" se Vam hoče pa tudi hvaležnega skazati za to, kar boste storili zanj. Pripravil je celo vrsto krasnih nagrad za one, ki se ga bodo spomnili in pa še nekaj posebnega, kar v zgodovini slovenskega časopisja še ni bilo. Poslušajte torej:

Naši naročniki bodo volili za najglaslužnejšega Slovencek ali Slovencek na polju katoliškega rodoljubja v Ameriki. Trem, ki bodo dobili največ glasov, bo "Amerikanski Slovencek" podaril velike nagrade in sicer pisalni stroj, zlato uro in srebrno kupo.

TRI GLAVNE NAGRADE

KI JIH DOBE IZVOLJENI KANDIDATJE.

Pisalni stroj vreden \$102.50.

Zlata ura za moža ali ženo vredno \$80.00.

Srebrna kupa vredna \$60.00.

Kdo je opravičen do teh nagrad je pojasneno v tem članku.

KANDIDATJE za prve nagrade so vsi slovenski duhovniki v Ameriki, vsi naši delničarji, vsi odborniki društev podpornih ali kakršnihkoli brez izjeme, in naši zastopniki. Poleg teh ima pravico vsak naročnik, da nominira in glasuje za kateregakoli drugega Slovencek ali Slovencek, za katere misli, da je vreden ali zaslužen kandidat. Imena kandidatov in napredek volitev bodo priobčeni v listu za časa kampanje.

Vsak KANDIDAT za prve nagrade je ob enem tudi AGITATOR za naročnike, ker si

tako lahko pridobi veliko glasov. List "Am. Slovencek" je vsakemu na razpolago v ta namen.

VOLILCI so vsi naročniki, ki bodo plačali naročnino za list "Amerikanski Slovencek" v teku slavnostne kampanje, to je novi in stari naročniki. Vsak naročnik šteje 1000 glasov in poleg tega še 100 glasov za vsak dolar, ki ga plača na list. Polletni naročnik torej šteje 1250 glasov, letoletni pa 1500 glasov; kdor plača za dve leti, 2000 glasov itd. List se lahko plača za pet let naprej.

Voli se s posebnimi kuponci, ki so v to svrhu priobčeni v vsaki številki lista "Am. Slovencek" za časa kampanje.

2. Vsak naročnik, ki obnovi naročnino ali se na novo naroči na list v teku kampanje, dobi mali jubilejni spominek od uprave.

3. Največ nagrad je pa določenih za agitatorje, ki bodo šli med svoje prijatelje in znance in jih pridobili za list kot nove naročnike. VSAKDO, ki pošlje vsaj enega novega naročnika ali več, dobi temu primerno nagrado, kakor je navedeno pri nagradah zgoraj. Agitator je lahko vsakdo brez izjeme. S tem, da dobi novega naročnika in nam dopiše denar zanj, je sprejet kot agitator. Vsak AGITATOR je pa lahko KANDIDAT tudi za prve nagrade!

Vsakdo ima priliko, da si pridobi eno ali več nagrad. Nagrade se bodo razposlale koncem kampanje.

Kaj vam je storiti?

- 1.) Prečitajte dobro načrt in pojasnila jubilejne kampanje.
- 2.) Za vse pošiljate se poslužujte kuponov, ki so v ta namen priobčeni v listu A. S. To velja za naročnike, kakor tudi za agitatorje.
- 3.) Kdor želi agitirati tekom cele kampanje, nam mora doposlati naslove novih naročnikov in naročnino VSAKI TEDEN enkrat, da moremo naročnikom takoj poslati list. Koncem kampanje pa si odloči za svoje nagrade, do katere je upravičen.
- 4.) Kandidata, katerega želi kdo voliti, naj vsak sam izbere ali iz svoje nasebine, ali širom Amerike. Vsakdo naj na volilni listek napiše tudi naslov kandidata, da ne bo pomet, ker je več ljudi z istim imenom.

PRIPOMBE: Jubilejne spominke bomo razposlali takoj, ko sprejmemo naročnino, nagrade pa šele koncem kampanje.

